

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Wetgevingsoverleg VWS - Jeugd 12 november

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
01-11-2018	18-0414/IV	Ina Vijzelman i.vijzelman@iederin.nl	

Geachte Tweede Kamerleden,

In Nederland zijn er ruim 375.000 kinderen en jongeren die levenslang ondersteuning nodig hebben en die vallen onder de Jeugdwet. Zij hebben een beperking, chronische aandoening, chronische ontwikkelingsstoornis of een combinatie daarvan. De wijze waarop zij ondersteund moeten worden verschilt fundamenteel van de beweging in ons huidige stelsel waarin de nadruk ligt op normaliseren, ontzorgen en verwijzen naar eigen kracht. De inzet voor deze groep kinderen (en hun gezin) moet juist gericht zijn op bieden van passende zorg en ondersteuning - levenslang - en met een goede aansluiting op andere levensdomeinen. De huidige wetgeving, met name de Jeugdwet, schiet tekort. In de praktijk zien we bovendien dat de zorg voor deze groep is versnipperd over verschillende wetten en domeinen. Het ontbreken van een integrale passende benadering leidt ertoe dat deze kinderen en jongeren niet de zorg krijgen die nodig is. Ze missen kansen; de doelen van het VN-verdrag Handicap komen daarmee in gevaar.

Ieder(in) en Per Saldo vragen uw aandacht voor onderstaande punten.

1. 'No wrong door' en betere triage bij toegang tot zorg

Dagelijks ontvangen we schrijnende verhalen over kinderen/jongeren en hun ouders die niet terecht komen bij de voor hen meest passende zorg. Zij leggen een moeizame gang langs loketten af om de benodigde zorg geregeld zien te krijgen. Zie ook ons eerder aan u toegestuurd Zwartboek¹. De grootste problemen liggen bij de toegang tot de Jeugdwet, waar onvoldoende expertise aanwezig is om de specifieke (zorg)problematiek van levenslange beperkingen tijdig te herkennen en integraal op te pakken. Vaak krijgen ouders en hun kind te horen dat ze bij de

¹ Zwartboek Kinderen met langdurige beperking dakloos in Jeugdwet <https://iederin.nl/nieuws/18280/zorg-en-ondersteuning/zwartboek--kinderen-met-langdurige-beperking--dakloos--in-de-jeugdwet/>

verkeerde deur aankloppen. De minister deed eerder de uitspraak dat er in principe 'no wrong door' is waar ouders met een zorgvraag terecht kunnen.

Wilt u de minister vragen om uitleg te geven over zijn bedoeling en de praktische invulling van het begrip no-wrong-door?

Wilt u de minister vragen welke stappen volgens hem nodig zijn om met spoed de triage bij de toegang te verbeteren?

2. Meer inzet van Integrale Vroeghulp

Integrale Vroeghulp is één van de bewezen methodieken waarmee de zorg voor jonge kinderen met een intensieve zorgvraag en/of een mogelijke ontwikkelingsstoornis op een deskundige manier wordt gestart en uitgevoerd. Na de transitie van de Jeugdhulp is Integrale Vroeghulp in veel regio's slecht te vinden. Wijkteams hebben onvoldoende kennis waardoor de verwijzing naar Integrale Vroeghulp niet of te laat plaatsvindt. Dit zijn steeds gemiste kansen. Ouders blijven rondcirkelen met hun vragen en onzekerheden en krijgen goede zorg voor hun kind niet geregeld. Juist voor deze groep kinderen en hun ouders waarvan de zorgvraag vaak langdurig is of blijkt te zijn, is vroegtijdige ondersteuning en passende zorg van groot belang.

Wij verzoeken u de minister te vragen of hij op de hoogte is van de gebrekkige beschikbaarheid van Integrale Vroeghulp.

Welke mogelijkheden ziet hij om deze methodiek beter in te zetten?

3. Kom met een samenhangende aanpak voor jeugd

Kinderen/jongeren met levenslange beperkingen hebben in elke levensfase behoefte aan passende zorg en ondersteuning, maar daarnaast ook behoefte aan passend onderwijs en daaropvolgend passend werk en inkomen en passende huisvesting. Voor jongeren met levenslange beperkingen is dit niet eenvoudig te regelen. Door een gebrek aan integrale aandacht voor hun situatie missen zij kansen en lopen zij vast op alle gebieden die van belang zijn voor een zo zelfstandig mogelijk leven ('independent living'). Dit maakt vooral jong-volwassenen moedeloos. Omdat wettelijke kaders niet altijd goed aansluiten is meer integrale aandacht en afstemming nodig tussen professionals en instanties waarbij het oplossen van de ondersteuningsvraag van kind/jongere en ouders centraal staat, passend bij elke levensfase.

Wilt u de minister vragen hoe zijn visie is op het levensloop-perspectief voor jongeren met een levenslange/levensbrede beperking?

Welke mogelijkheden ziet hij voor een krachtiger beleid voor deze jeugd?

4. Stop overbelasting van gezinnen door verwijzing naar eigen kracht

Onderliggend aan ons huidige stelsel is een sterke nadruk op het inzetten van eigen kracht. Ook de ouders van kinderen met een beperking en kinderen/jeugdigen zelf willen betrokken worden en regie houden over hun traject naar de meest passende zorg en ondersteuning. Dit mag echter niet leiden tot verdere overbelasting van gezinnen. Er moet balans zijn tussen draagkracht en draaglast. Ieder(in) krijgt nog steeds signalen dat gezinnen met kinderen met een beperking vooral binnen het gemeentelijk domein hierin nog onvoldoende worden ondersteund. Het gaat hierbij ook

om de enorme bureaucratische last die de gezinnen ervaren, ondanks eerdere inspanningen om de regelwerk terug te dringen.

In de verschillende programma's die de minister heeft gelanceerd is meer aandacht nodig voor deze gezinnen.

In ons stelsel zijn de grenzen van wat deze gezinnen zelf aan zorg kunnen organiseren bereikt. Welk perspectief kunnen de Tweede Kamer en de minister bieden aan die gezinnen die overbelast zijn?

Wilt u de minister vragen of hij concreet kan aangeven hoe ouders de bureaucratie en het vele extra regelwerk bespaard kan blijven?

5. Waar is jeugd met pgb gebleven?

In de evaluatie Jeugdwet komt de groep kinderen en jongeren die geïndiceerde jeugdhulp financieren met een persoonsgebonden budget niet voor. We zien in de cijfers (SVB) een enorme afname van het aantal toegekende pgb's, gemiddeld met minder budget en tegelijkertijd een toename van meldingen (klachten). Inperking van keuzevrijheid voor een pgb leidt tot verschraving van zorgaanbod voor kinderen. Zie onderstaande tabel 2015-2018 voor de Jeugdwet.

Jaar	Aantal Jeugdwet/pgb	Budget gemiddeld p.p
2015	25.650	€15.164
2016	19.033	€9.467
2017	17.615	€11.579
2018	15.740 (ultimo augustus)	€10.828

Bron: Jeugdwet/SVB

Wilt u de minister vragen naar de oorzaken van de afname van het aantal pgb's Jeugdwet? Kan de minister nagaan of kinderen bij wie het pgb als financieringsvorm is afgewezen, nog wel passende zorg en/of ondersteuning krijgen?

We vragen u deze punten in uw overleg op 12 november naar voren te brengen. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief dan zijn we graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer
Directeur Ieder(in)

Aline Molenaar
Directeur Per Saldo